

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

QA NEWS ฉบับนี้ นำแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาเสนอ โดยนำมาเฉพาะแนวทางที่เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา การให้ความรู้และสร้างความตระหนักของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ และการสร้างองค์ความรู้ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม การสร้างความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและลดมลพิษให้มีคุณภาพดีขึ้น และพัฒนาขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการรับมือกับภัยพิบัติ แนวทางการพัฒนาในยุทธศาสตร์นี้ส่วนใหญ่เป็นการอนุรักษ์ การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์บางส่วนอาจเป็นข้อมูลให้กับหลักสูตรคณะ และส่วนงานต่างๆ เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือการวิจัย จะขอยกมาเฉพาะส่วนที่อาจเกี่ยวข้อง ดังนี้

การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงานส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม เป็นการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ ซึ่งนอกจากการเร่งรัดกำจัดขยะตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤต การผลักดันการจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะในระดับต่างๆ และการส่งเสริมการแปรรูปขยะเป็นพลังงานแล้ว แนวทางการพัฒนาส่วนหนึ่งเป็นการสร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก และสร้างความตระหนักให้ประชาชนนักเรียน เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม

การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แนวทางการพัฒนามุ่งไปที่การส่งเสริมการผลิตและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการผลิตภาคเกษตรไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การดำเนินงานอีกประการหนึ่งที่กำหนดในแนวทางการพัฒนา คือ การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปสู่การบริโภคที่ยั่งยืน โดยสร้างความตระหนักรู้ของผู้บริโภค โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องพอเพียง เสริมสร้างทัศนคติในการดำรงชีวิตให้เป็นวิถีชีวิตที่พอเพียงและยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ สนับสนุนการผลิตสื่อสร้างสรรค์ด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างความตระหนักด้านการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนผ่านช่องทางต่างๆ ที่เข้าถึงผู้บริโภค

การสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เน้นการจัดทำและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อรองรับพันธกรณีระหว่างประเทศ การพัฒนามาตรการและกลไก

เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก การส่งเสริมการจัดเก็บและรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งนอกจากการพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านพลังงานทดแทนประเภทต่างๆ เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกแล้ว แนวทางการดำเนินงานที่สถาบันอุดมศึกษาอาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ร่วมกับการศึกษาและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการปรับตัวในการจัดการเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับภาคเกษตร

การดำเนินงานอีกส่วนหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปมีบทบาทส่งเสริมและสนับสนุนได้ คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคส่วนต่างๆ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบและความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานในระดับต่างๆ ทั้งส่วนกลาง และท้องถิ่น รวมทั้งชุมชน ให้มีความรู้ ความสามารถในการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับปฐมวัยควบคู่กับหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง และบรรจุไว้ในระบบการศึกษาภาคบังคับ

การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางหลักๆ นอกจากการบูรณาการการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเข้าสู่กระบวนการวางแผน การเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ การพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน และการพัฒนาระบบการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย แนวทางการพัฒนาที่สถาบันอุดมศึกษาอาจมีส่วนเข้าไปร่วมคือ การสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะให้กับนักศึกษาเพื่อเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ และการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ โดยจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติ

QA NEWS ตั้งแต่ฉบับที่ 373 นำเสนอหลักการสำคัญ จุดเน้น และประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) รวมทั้งยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยโดยตรง ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม และแนวทางการพัฒนาบางส่วน ของยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ส่วนยุทธศาสตร์อื่นๆ ไม่ขอนำมากล่าวถึง

QA ใน มจพ.

การบรรยาย เรื่อง “การนำเกณฑ์ EdPEX มาใช้ในการบริหารองค์การ”

ตามที่มหาวิทยาลัยมีแนวคิดที่จะพัฒนาการบริหารและประกันคุณภาพไปสู่ระดับสากล โดยนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) ซึ่งเป็นแนวทางที่เป็นระบบในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์การ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแปลมาจากเกณฑ์ Baldrige Education Criteria for Performance Excellence ซึ่งเป็นระบบที่ยอมรับและรู้จักในวงการศึกษา และมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งทั้งในสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สิงคโปร์ และฮ่องกงนำเกณฑ์นี้ไปใช้เพื่อการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมีข้อมูลในการตัดสินใจนำแนวทางการพัฒนาผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2560 ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษาได้จัดการบรรยาย เรื่อง “การนำเกณฑ์ EdPEX มาใช้ในการบริหารองค์การ” ให้กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ของการบรรยายเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) มาใช้ในการบริหารจัดการผลการดำเนินงานและประกันคุณภาพภายในของส่วนงานและมหาวิทยาลัย และให้ความรู้ในหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีในการนำเกณฑ์ EdPEX มาใช้เป็นแนวทางการบริหารและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้เข้าฟังการบรรยายเป็นผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย และระดับส่วนงาน ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน รองคณบดี/ผู้ช่วยคณบดี/รองผู้อำนวยการที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของส่วนงาน การบรรยายจัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2460 ณ ห้องประชุม สำนักวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมี รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงปริญญ์ แยมวงศ์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล ออนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นวิทยากร